

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд
за получаване на образователната и научна степен „Доктор“
по научно направление 2.3 Философия (с преподаване на английски език)

Докторант: КЕВИН МАЙКЛ СТИВЕНСЪН (редовен докторант във
Философски факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“)

Тема на дисертацията: *Философията на настоящето като ценност:
феноменологични, етични, антропологични и терапевтични аспекти*

Автор на Становището: доц. д-р Асен Давидов

Получени материали: дисертация на английски език в обем 328 стр. (.pdf формат), от които 3 стр. Библиография с 53 библиографски позиции (на английски и испански езици).

I. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и решаваните задачи:

Предоставеният ми за становище дисертационен труд е посветен на един съвсем актуален проблем, при това не само от чисто философско, тоест теоретико-светогледно или пък идеологично естество. Специалната рефлексия върху концепта „настояще“ е един от ключовите аспекти на съвременната култура, наричана (според мен, не съвсем коректно) постмодерна. Прецизирането на този концепт открива нови измерения на свето- и себе-възприятието и свето- и себе-осъзнаването на съвременния (а възможно и бъдещ) човек, което пък има и свои значими „приложни“ индивидуално- и социо-психологически (вкл. и психотерапевтични), социокултурни, комуникативни, светогледни и идеологически измерения. Върху последното авторът обръща специално внимание в заключителната глава на своя труд („Ролята на настоящето в терапията“). В този план изборът на темата и на проблемното изследователско пространство, изследователската „емпирия“, с която авторът борави, на методологията на изследването (феноменолого-екзистенциална) заслужават определено положителна оценка.

II. Познаване на състоянието на проблема

Обикновено, когато става дума за „време“ вниманието на философите, културолозите, психолозите, антрополозите, и пр. хуманитарии обръщат повече внимание върху миналото (историци) и бъдеще (футуролози). Проблемът „настояще“ сякаш не се ползва с особена популярност,

въпреки, че още от XIX в. и нач. на XX в. изследвачите неведнъж спират своя поглед и върху него (дори понякога и се опитват да изработят и цяла „философия на настоящето“, като, напр. Дж. Х. Мийд). Особена значимост този проблем придобива в руслото на „философията на живота“, феноменологичната и екзистенциалната философия, където ще е достатъчно да се споменат само няколко имена като Фр. Ницше, С. Киркегор, А. Бергсон, О. Шпенглер, Е. Хусерл, М. Хайдегер, а също и някои още по-съвременни мислители от втор. пол. на XX и нач. на нашия век. Сред този, макар и не особено претрупан, но затова пък достатъчно първоизворен, концентриран и дълбок материал докторантът се ориентира с вещина и свободно. Това се доказва и от направените многоаспектни подходи към проблема, от добре структуриран концептуален обзор и анализ, както и от съдържанието на самата му библиографска справка.

III. Характеристика, оценка и приноси на дисертационния труд

От съдържанието на дисертационния труд е видно, че докторантът се стреми да даде своя принос в изясняване на комплексния характер на проблема за настоящето. За целта в четирите глави на своя труд той разгръща с логическа последователност основните моменти от водещите философски направления от най-новото време и съвременността, като извежда основните характеристики и посочва тенденциите в развитието на моделите разнообразните визии за „настоящото“ и в самото настояще. Задълбоченото и многоаспектно изследване на автора разкрива и високите му научно-изследователски, професионални философски качества.

Избраната от автора методология, успешно съчетаваща светогледно-теоретични, собствено философски, феноменологични, екзистенциално-психологични, етически, антропологични и „прагматологични“ аспекти му позволява не просто да описва коренните промени в сферата на светогледните представи, разклатили светогледните и идеологичните парадигми и ориентири от времето на тяхната кристализация в зората и апогея на епохата на Новото време (известна още и като Модерна), но и да очертае възможни плодотворни перспективи за успешна преориентация и реконсолидация на светогледа, пък и цялата култура на съвременното човечество. В това се състои според мен един от най-значимите моменти от подлежащата на оценка дисертация на г-н Кевин М. Стивинсън.

Самият той посочва 5 приноси момента на своето изследване, които намирам за обосновани и основателни. Безспорно са значими аспектите, които той разкрива и в самата феноменология (също и в нейно практично приложение), и ролята на категорията настояще не само в антропологията и етиката, но и в когнитивните науки и психиатрията. Бих добавил и значимостта на изследването зъ всички области на хуманитарното познание (а защо не и в т. нар. точно-паучно, напр., физиката). Тя обогатява знанията и с това допринася за разширяване на познанията не само в сферата на философията, но и далеч извън нея.

IV. Личното участие на докторанта в разработката и приносите на дисертационния му труд

Текстът на дисертационния труд, както и умелото използване на съотв. литература, формулираните приноси и резултати свидетелстват за самостоятелно мислене, колкото критично, толкова и креативно, и във всеки слечай напълно самостоятелно.

V. Оценка на автореферата

Авторефератът е изпълнен съгласно изискванията. Той отразява правилно целта и задачите на изследването, както и съдържанието и приносите на дисертационния труд.

VI. Забележки и препоръки

Макар и, както току-що отбелязах, докторантът демонстрира самостоятелност в подхода и разсъжденията си, дисертацията би спечелила много при наличие на по-осезателна критична „отлепеност“ на автора от анализираниите от него тези. Особено това се отнася до такива кардинални за темата му понятия и представи като „обективност“ „автентичност“, „идентичност“, ако щете и прословутата „Модерност“. Тяхното още по-тщателно прецизиране само би спечелило откъм внасяне и на една по-историзирана дълбина на картината, и откъм едно още по-релефно, по-„автентичното“ открояване на самата автентичност, оригиналност и плодотворност на съвременното философстване (в сравнение, напр., с античното, средновековното и нововремското).

Тук споменавам това само като една препоръка (по-скоро дори само едно мое пожелание) за едно възможно по-нататъшно разширяване и задълбочаване на авторовия заслужен интерес към този проблем. Тези мои забележки и препоръки изобщо не се отразяват върху общата ми положителна оценка на дисертационния труд.

VII. Заключение

Казаното дотук ми дава необходимите основания да се изкажа положително **за** присъждане на редовния докторант г-н Кевин М. Стивинсън образователната и научна степен „Доктор“.

06-10-2017, София

Доц. д-р Асен Давидов